

Memo

Aan	Het ministerie van Financiën
Van	Stichting Autoriteit Financiële Markten
Datum	12 oktober 2018
Referentie	RIKr-18107173
Pagina	1 van 2
Betreft	Consultatie Regeling Nationaal regime MiFID II

De AFM heeft kennis genomen van de consultatie van de Regeling Nationaal regime MiFID II en maakt graag gebruik van de mogelijkheid op deze internetconsultatie te reageren. De AFM constateert met instemming dat met deze Regeling door de Nederlandse regelgever invulling wordt gegeven aan de vereisten uit Artikel 3 van de Richtlijn markten voor financiële instrumenten II (MiFID II). Tegelijkertijd heeft de AFM een aantal feitelijke onvolkomenheden en onduidelijkheden, alsmede punten van aandacht, geconstateerd, die de AFM hierbij graag onder de aandacht van regelgever brengt. Ten behoeve van de duidelijkheid staan in de bijlage bij dit memo tekstuele aanbevelingen in kleur weergegeven en zijn specifieke opmerkingen in de kantlijn geplaatst. In dit korte memo lichten wij enkele bevindingen van algemene aard uit.

Toelichting

De AFM heeft geconstateerd dat bij een aantal normen die van toepassing worden verklaard een toelichting ontbreekt. Daar waar dit is geconstateerd, is dit in de bijlage aangegeven. Daarnaast is het de AFM in algemene zin opgevallen dat in de Regeling niet altijd is toegelicht *waarom* normen van toepassing zijn. De AFM acht het wenselijk dat in de toelichting wordt opgenomen waarom een bepaalde norm van toepassing wordt verklaard op personen die onder de reikwijdte van de Regeling vallen.

Vakbekwaamheid

De AFM hecht groot belang aan voldoende vakbekwaamheid bij personen die beleggingsdiensten verlenen. Onder de reikwijdte van deze Regeling vallen twee categorieën personen: 1) personen als bedoeld in artikel 11, eerste lid van de Regeling (financiële dienstverleners die het, op grond van hun vergunning of ontheffing, is toegestaan te adviseren en/of te bemiddelen in levensverzekeringen en/of hypothecair krediet); en 2) personen als bedoeld in artikel 11, derde lid van de Regeling (beleggingsondernemingen die geen vergunning of ontheffing hebben voor het adviseren in levensverzekeringen of hypothecair krediet en uitsluitend beleggingsdiensten verlenen, als bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht). De AFM vindt een mogelijk verschil in vakbekwaamheidseisen tussen deze twee categorieën moeilijk uitlegbaar.

De vakbekwaamheidseisen van toepassing op personen als bedoeld in artikel 11, eerste lid van de Regeling, zijn in het huidige voorstel de Wft diploma's Adviseur hypothecair krediet en Adviseur vermogen. In de ogen van de AFM ontbreken er in deze vakbekwaamheidseisen echter relevante elementen. In het huidige voorstel hoeven alleen personen die onder artikel 11, derde lid van de Regeling vallen, te voldoen aan de artikelen 2 en 3 van de Regeling vakbekwaamheid werknemers beleggingsondernemingen (MiFID II vakbekwaamheidseisen). Er is echter geen verschil in de beleggingsdienstverlening die binnen het Nationaal Regime plaats mag vinden door personen als bedoeld in artikel 11, eerste lid, en artikel 11, derde lid van de Regeling. De AFM is daarom van mening dat

Datum 12 oktober 2018
Ons kenmerk RIKr-18107173
Pagina 2 van 2

alle personen die diensten mogen verlenen binnen het Nationaal Regime dienen te voldoen aan de MiFID II vakbekwaamheidseisen.

De AFM is graag bereid nadere toelichting te verschaffen over haar standpunten, opmerkingen en aanbevelingen.

Regeling van de Minister van Financiën van PM 2018, 2018- PM, directie Financiële Markten, tot wijziging van de Vrijstellingsregeling Wft in verband met de aanpassing van het Nationaal regime naar aanleiding van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (Regeling Nationaal regime MiFID II)

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Gelet op de artikelen 2:104, eerste en tweede lid, en 4:7 van de wet;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Vrijstellingsregeling Wft wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vervanging van “; en” aan het slot van onderdeel b door een punt vervalt het eerste lid, onderdeel c.
2. Het tweede lid vervalt onder vernummering van het derde tot en met vijfde lid tot tweede tot en met vierde lid.
3. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:
3. Andere personen dan bedoeld in het eerste en tweede lid, voor zover zij voldoen aan het tweede lid, zijn vrijgesteld van artikel 2:99, eerste lid, onderdelen d, e, g, h, j tot en met m, van de wet. Het ingevolge de artikelen 4:11, tweede en derde lid, 4:15, eerste, tweede en zesde lid, en 4:83, eerste lid, van de wet bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

B

Artikel 35a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste, tweede en derde lid komen te luiden:
 1. Personen die zijn vrijgesteld op grond van artikel 11 zijn vrijgesteld van hetgeen ingevolge de afdelingen 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3 en 4.3.7. van de wet met betrekking tot beleggingsondernemingen is bepaald, met uitzondering van het bepaalde ingevolge:
 - a. artikel 4:9, eerste lid, van de wet, met betrekking tot de geschiktheid van de in dat artikel bedoelde personen;
 - b. artikel 4:9.0a van de wet, met betrekking tot de samenstelling en het functioneren van het bestuur en, indien van toepassing, van het orgaan dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken;
 - c. artikel 4:10 van de wet, met betrekking tot de betrouwbaarheid van de in dat artikel bedoelde personen;
 - d. artikel 4:13 van de wet met betrekking tot de zeggenschapsstructuur;
 - e. de artikelen 30, 32b, 32c, 35 en 35.0a van het besluit en de artikelen 72, 74 en 76 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014;
 - f. de artikelen 4:16, eerste lid, en 4:17, eerste lid, van de wet en artikel 37 van het besluit;

Commented [AFM1]: De AFM kan de verwijzing naar het tweede lid hier niet volgen. Het tweede lid (nieuw) geeft slechts duiding wat de personen in het eerste lid onder de vrijstelling mogen doen.

Commented [AFM2]: De AFM vraagt zich af waarom artikel 4:15, zesde lid, van toepassing wordt verklaard. MiFID II kent deze ontheffingsmogelijkheid voor beleggingsondernemingen niet.

Commented [AFM3]: Bijna alle personen die zijn vrijgesteld volgens artikel 11, moeten reeds voldoen aan de vereisten voor de productontwikkeling van de IDD (artikel 35e van het Besluit en de gedelegeerde verordening tot aanvulling van Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot vereisten inzake producttoezicht en -governance voor verzekeringsondernemingen en verzekeringsdistributeurs). De AFM stelt voor om - in plaats van artikel 32b en 32c van het Besluit - de vereisten van de IDD van overeenkomstige toepassing te verklaren op de personen, zodat zij met één set regels ten aanzien van productontwikkeling te maken hebben.

Commented [AFM4]: De AFM vraagt zich af of dit niet moet zijn: gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen (zie artikel 1:1 Wft)?

- g. artikel 4:19 van de wet en artikel 44 gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen;
- h. artikel 4:20 van de wet, de artikelen 58, 58a en 68c, eerste en tweede lid, van het besluit en de artikelen 46, 47, 48, 50 tot en met 53 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen;
- i. artikel 4:22, eerste lid, van de wet en de artikelen 51a en 68c, derde lid, van het besluit;
- j. artikel 4:23, eerste, derde en vijfde lid, van de wet, artikel 80.0a van het besluit en de artikelen 54 en 55 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen;
- k. de artikelen 81 en 82, eerste lid, van het besluit;
- l. artikel 4:24, eerste tot en met vijfde en zevende lid, van de wet, artikel 80d van het besluit en de artikelen 56 en 57 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen;
- m. artikel 4:88 van de wet, artikel 167b van het besluit en de artikelen 33, 34 en 35 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen;
- n. artikel 4:89, eerste en vijfde lid, van de wet;
- o. artikel 4:90, eerste lid, van de wet.

2. In aanvulling op het eerste lid voldoen personen als bedoeld in artikel 11, derde lid, aan het bepaalde ingevolge artikel 4:9, derde lid, van de wet, en voor zover het betreft de vakbekwaamheid van werknemers en andere personen als bedoeld in artikel 4:9, derde lid, aan artikel 5a van het besluit en de artikelen 2 en 3 van de Regeling vakbekwaamheid werknemers van beleggingsondernemingen Wft en 168a van het besluit.

3. De artikelen 4:9, tweede lid, 4:11, tweede en derde lid, en 4:15, eerste en tweede lid, 4:25a, eerste lid, onderdeel b, en 4:25b van de wet, en de artikelen 6, eerste lid, aanhef en onderdeel a, 28, 29, 86c en 86f van het besluit zijn van overeenkomstige toepassing op personen als bedoeld in artikel 11, eerste lid, alsmede voor zover het betreft de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, de eindtermen van bijlage 5 van de Regeling eindtermen en toetstermen examens financiële dienstverlening Wft.

2. Onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende: 4. De artikelen 4:11, tweede en derde lid, 4:15, eerste en tweede lid, en 4:83, eerste lid, van de wet en de artikelen 28 en 29 van het besluit zijn van overeenkomstige toepassing op personen als bedoeld in artikel 11, derde lid.

3. In het vijfde lid (nieuw) vervallen de onderdelen c en d onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel c.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

ARTIKEL III

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling Nationaal regime MiFID II.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Commented [AFM5]: Artikel 55 van de gedelegeerde verordening is hier ook relevant. Daarin is uitgewerkt welke informatie ten behoeve van de passendheidsstoets ingewonnen dient te worden.

Commented [AFM6]: Artikel 6 BGfo kent geen eerste lid.

Commented [AFM7]: De AFM is van mening dat de MiFID II vakbekwaamheidseisen ook op deze groep van toepassing dienen te zijn. Zie het begeleidend schrijven voor een nadere onderbouwing.

Commented [AFM8]: Is er bewust voor gekozen om 4:83, tweede lid hier niet van overeenkomstige toepassing te verklaren?

ALGEMENE TOELICHTING

1. Inleiding

Artikel 3 van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (hierna: MiFID II) biedt lidstaten de mogelijkheid om personen die beperkt beleggingsdiensten verlenen onder voorwaarden vrij te stellen van de ter uitvoering van de MiFID II vastgestelde nationale regels.

Een van de voorwaarden die artikel 3 van MiFID II stelt, is dat vrijgestelde personen nationaal gereguleerd zijn. In artikel 35a van de Vrijstellingsregeling is vastgelegd aan welke regels de personen als bedoeld in artikel 11 van de Vrijstellingsregeling doorlopend moeten voldoen om vrijgesteld te zijn van de regels die voortvloeien uit MiFID II. Deze regeling wordt hierna aangeduid als het Nationaal regime. Onder het Nationaal regime vallen personen als bedoeld in artikel 11 van de Vrijstellingsregeling Wft. Het gaat dan om personen die bemiddelen in levensverzekeringen of hypothecair krediet (zoals effectenhypotheek (hypotheek gecombineerd met een effectenportefeuille), een beleggingsrecht eigen woning of een pensioenopbouwproduct). Deze personen vallen onder het Nationaal regime indien zij in het kader van een levensverzekering of hypothecair krediet adviseren over of orders ontvangen en doorgeven met betrekking tot rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe. Deze personen mogen daarnaast ook adviseren over losse rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe. Ten slotte vallen onder het Nationaal regime andere personen die de beleggingsdiensten als bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet verlenen met betrekking tot rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe en deze diensten niet verlenen in het kader van het adviseren over levensverzekeringen of hypothecair krediet. Deze beleggingsondernemingen vallen onder een **lichter vergunningregime** (zie artikel 11, derde lid, Vrijstellingsregeling Wft).

Adviseurs over verzekeringen met een beleggingscomponent en beleggingshypotheek vallen niet onder het Nationaal regime omdat in deze gevallen de verzekeraar belegt voor de klant. Er is dan geen sprake van het verlenen van beleggingsdiensten aan een cliënt. In artikel 35a van de Vrijstellingsregeling is opgenomen welke organisatorische vereisten, vakbekwaamheidseisen en gedragsregels van toepassing zijn op de beleggingsondernemingen die vallen onder het Nationaal regime. Hierbij is aangesloten bij artikel 3, tweede lid, van MiFID II.

2. Gevolgen voor het bedrijfsleven

PM

3. Consultatiereacties

PM

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

A (artikel 11)

Op grond van artikel 11, eerste lid, zijn personen die beschikken over een vergunning als bedoeld in artikel 2:75 van de wet voor het adviseren over levensverzekeringen of hypothecair krediet (zoals effectenhypotheek, pensioenopbouwproducten of een beleggingsrecht eigen woning) vrijgesteld van de vergunningplicht voor het verlenen van beleggingsdiensten (artikel 2:96 ~~Wft~~ van de wet). Deze personen kunnen orders ontvangen en doorgeven van cliënten en adviseren over **deelnemingsrechten van deelneming** in beleggingsinstellingen of icbe's. Deze beleggingsdiensten kunnen zij verlenen in het kader van een levensverzekering of hypothecair krediet of met betrekking

Commented [AFM9]: Ter verduidelijking zou hieraan toegevoegd kunnen worden: "dan het 2:96 Wft regime".

Commented [AFM10]: Uit de toelichting komt niet naar voren waarom de normen die hier genoemd worden van toepassing worden verklaard op personen die onder het Nationaal regime vallen. Een verwijzing naar artikel 3 lid 2 MiFID II waarin is voorgeschreven aan welke voorwaarden moet worden voldaan zou helderheid verschaffen. Echter op de punten waar wordt afgeweken van MiFID II verdient het aanbeveling om dat nog nader toe te lichten.

tot losse **deelnemingsrechten van deelneming** in een beleggingsinstelling of icbe. Er dient wel te worden voldaan aan de voorschriften in artikel 11, tweede lid.

Op grond van het nieuwe derde lid geldt voor andere personen die geen vergunning hebben voor het adviseren over levensverzekeringen of een hypothecair krediet als bedoeld in het eerste lid en die adviseren over losse **deelnemingsrechten van deelneming** in beleggingsinstellingen of icbe's een lichter vergunningregime wat de vergunningvoorwaarden betreft **dan instellingen die op grond van 2:96 van de wet een vergunning hebben**. Zij kunnen beleggingsdiensten verlenen binnen het Nationaal regime indien zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 11, tweede lid, en bij de vergunningverlening aantonen dat zij voldoen aan de eisen opgenomen in artikel 2:99, onderdelen a tot en met c, f en i, van de **Wft-wet**. Dit betekent dat door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) wordt getoetst aan de geschiktheidseisen en betrouwbaarheidseisen die in de artikelen 4:9, eerste lid, en 4:10 van de **wet** zijn opgenomen. Voorts dient te worden voldaan aan artikel 4:9.0a **van de wet** met betrekking tot de samenstelling en het functioneren van het bestuur en het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken, artikel 4:13, eerste en tweede lid, **van de wet**, met betrekking tot de zeggenschapsstructuur en artikel 4:88 **van de wet**, met betrekking tot het voeren van een adequaat beleid ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten tussen de beleggingsonderneming en haar cliënten en tussen haar cliënten onderling.

Verder dienen deze beleggingsondernemingen te voldoen aan artikel 4:11, tweede en derde lid, van de wet met betrekking tot het beleid inzake de integere bedrijfsuitoefening, artikel 4:15, eerste en tweede lid, van de wet met betrekking tot de inrichting van de bedrijfsvoering en artikel 4:83, eerste lid, **van de wet**, met betrekking tot het minimum aantal personen dat het dagelijks beleid bepaalt. **De in artikel 11, derde lid, gestelde voorwaarden voor vergunningverlening dienen toegepast te worden in het licht van de specifieke dienstverlening die op grond van het Nationaal regime mogelijk is.**

B (artikel 35a)

Artikel 35a is gebaseerd op artikel 4:7 van de **Wft-wet**. In artikel 35a is een aantal organisatorische vereisten en gedragsregels van toepassing verklaard op beleggingsondernemingen in de zin van het Nationaal regime. Beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 dienen op grond van artikel 35a, eerste lid, **onderdelen a en c**, te voldoen aan de eisen, opgenomen in de artikelen 4:9 (geschiktheid) en 4:10 (betrouwbaarheid) van de **Wft-wet**. Dit betekent dat de dagelijks beleidsbepalers en medebeleidsbepalers geschikt en betrouwbaar dienen te zijn. Voor werknemers van beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11, derde lid, die informeren of adviseren over rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe geldt dat deze werknemers dienen te voldoen aan de **vakbekwaamheidseisen van de artikelen 2 en 3 van de Regeling vakbekwaamheid werknemers beleggingsondernemingen Wft** (artikel 35a, tweede lid). Op grond van artikel 35a, eerste lid, **onderdeel b**, zijn tevens regels van toepassing met betrekking tot de samenstelling en het functioneren van het bestuur (artikel 4:9.0a van de wet). Op grond van artikel 35a, eerste lid, **onderdeel d**, is artikel 4:13 van de **Wft-wet** van toepassing. De beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 11 mag niet met personen in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur zijn verbonden in een zodanige mate dat het een belemmering vormt of kan vormen voor het toezicht. Op grond van artikel 35a, eerste lid, **onderdeel e**, zijn de artikelen 32b en 32c van het **BGfo-besluit** van toepassing op de personen als bedoeld in artikel 11. Zij dienen op grond van artikel 32b **van het besluit** te beschikken over adequate procedures en maatregelen die waarborgen dat bij het bepalen van de range van financiële instrumenten die zij wensen te distribueren wordt voldaan aan de behoeften, kenmerken en doelstellingen van

Commented [AFM11]: Alle artikelen genoemd in artikel 11 worden in deze toelichting genoemd, met uitzondering van artikel 4:15, zesde lid van de wet. Deze toelichting is noodzakelijk omdat hier wordt afgeweken van de norm uit 4:14, lid 5 waaruit geen ontheffingsmogelijkheid voor BO's voortvloeit (MiFID II kent deze ontheffingsmogelijkheid niet).

Commented [AFM12]: Deze toelichting is niet direct duidelijk. Een nadere verduidelijking zou wenselijk zijn.

Commented [AFM13]: Hier ontbreekt een algemene opmerking waarin wordt toegelicht dat in art. 3, lid 2, MiFID II is bepaald dat regels analoog aan deze normen uit MiFID II van toepassing moeten zijn op de groep vrijgestelde personen, en dat daarom deze normen van toepassing worden verklaard op deze groep. De AFM acht het wenselijk dat daar waar iets van toepassing wordt verklaard zonder dat MiFID II dit voorschrijft, ook kort wordt toegelicht waarom deze norm van toepassing wordt verklaard.

Commented [AFM14]: Ten aanzien van dit onderwerp verwijst de AFM naar het begeleidend schrijven.

Commented [AFM15]: Artikel 30 van het besluit ontbreekt in deze toelichting.

de doelgroep en de distributiestrategie aansluit bij de desbetreffende doelgroep. Op grond van artikel 32b, derde lid, [BGfo-van het besluit](#) dienen zij bovendien te beschikken over adequate procedures en maatregelen om informatie over de kenmerken en risico's van het financieel instrument, de kenmerken en doelstellingen van de beoogde doelgroep en de distributiestrategie te verkrijgen zodat zij het financieel instrument kunnen distribueren aan de beoogde doelgroep. Verder zijn de artikelen 35 en 35.0a van het [BGfo besluit](#) van toepassing op de personen als bedoeld in artikel 11. Op grond van artikel 35 [van het besluit](#) dienen gegevens met betrekking tot gegeven beleggingsadviezen en de ontvangen en doorgegeven orders vijf jaar te worden bewaard. Artikel 72 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen schrijft voor welke gegevens moeten worden bewaard en op welke wijze. Artikel 74 van de gedelegeerde verordening [markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen](#) werkt verder uit hoe gegevens over ontvangen en doorgegeven orders met betrekking tot financiële instrumenten dienen te worden bijgehouden. Artikel 35.0a van het [BGfo-besluit](#) bevat regels met betrekking tot de opname en opslag van telefoongesprekken en elektronische communicatie met cliënten die zijn gericht op het verrichten van transacties in financiële instrumenten. In artikel 76 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 is dit nader uitgewerkt. Op grond van artikel 35a, eerste lid, [onderdeel f](#), zijn de artikelen 4:16 (uitbesteden van werkzaamheden) en 4:17 (inrichten van een interne klachtenprocedure) van de [Wft-wet](#) van toepassing op personen als bedoeld in artikel 11. De beleggingsonderneming die werkzaamheden uitbesteedt blijft verantwoordelijk voor de naleving van de regels door de derde en vormt het enige aanspreekpunt voor de toezichthouder.

Commented [AFM16]: Artikel 37 van het besluit is niet opgenomen in deze toelichting.

In artikel 35a, eerste lid, onderdelen g tot en met o, zijn de gedragsregels opgenomen die van toepassing zijn op de dienstverlening die binnen het Nationaal regime kan worden verleend ([adviseren over complexe producten als bedoeld in artikel 1, onder 1°, 7°, 9° en 11° van het BGfo of het adviseren, ontvangen en doorgeven van orders in verband met losse rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe](#)).

Commented [AFM17]: Het benoemen van complexe producten kan verwarring oproepen. De AFM geeft ter overweging mee deze verwijzing te verwijderen.

Daarnaast kan deze zin de indruk wekken dat ook beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11, derde lid, mogen adviseren over deze complexe producten. Dat is niet het geval.

Op grond van artikel 35a, eerste en tweede lid, [onderdelen g en h](#), gelden voor beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 de algemene informatieverplichtingen van de artikelen 4:19 en 4:20 van de [Wft-wet](#). Dit betekent dat beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 altijd feitelijk juiste, begrijpelijke en niet misleidende informatie dienen te verstrekken (artikel 4:19 [Wft-van de wet](#)) en dienen te voldoen aan de aanvullende voorwaarden van artikel 44 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen. Deze beleggingsondernemingen dienen de cliënt op grond van artikel 4:20 [Wft-van de wet](#) informatie te verstrekken over de beleggingsdienst of financieel instrument ([meer specifiek deelnemingsrecht van deelneming](#) in de beleggingsinstelling of icbe) voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van de beleggingsdienst of financieel instrument. Tevens dienen de beleggingsondernemingen te voldoen aan de artikelen 58 en 58a van het [BGfo-besluit](#). Zo dient aan een cliënt informatie te worden verstrekt over de beleggingsonderneming en haar dienstverlening, financiële instrumenten en voorgestelde beleggingsstrategieën, de plaatsen van uitvoering en alle kosten en bijbehorende lasten. De beleggingsonderneming dient cliënten voorafgaand aan het advies te informeren of zij afhankelijk of onafhankelijk adviseert en of het advies op een brede dan wel beperktere analyse van verschillende soorten icbe's of beleggingsinstellingen is gebaseerd (artikel 58a [BGfo-van het besluit](#)). Tevens dient de beleggingsonderneming de cliënt te informeren of zij periodiek de geschiktheid van de financiële instrumenten beoordeelt die zij heeft geadviseerd. Verder dienen de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 periodiek rapporten aan de cliënt te

Commented [AFM18]: De artikelen 46, 47, 48 en 50 tot en met 53 van de gedelegeerde verordening ontbreken in de toelichting.

verstrekken over de verleende beleggingsdiensten (artikel 68c, eerste en tweede lid, [BGfo van het besluit](#)).

Op grond van artikel 35a, eerste lid, [onderdeel j](#), dienen beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 te voldoen aan artikel 4:22, eerste lid, van de wet en de artikelen 51a en 68c, derde lid, van het [BGfo-besluit](#). Beleggingsondernemingen verlenen geen beleggingsdiensten aan een cliënt (het kan gaan om zowel een nieuwe als bestaande cliënt) dan nadat de desbetreffende cliënt ervan in kennis is gesteld dat telefoongesprekken, elektronische communicatie of andere gesprekken tussen de beleggingsonderneming en de cliënt die gericht zijn op het verrichten van transacties, zullen worden opgenomen of vastgelegd. Tevens verstrekken beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 jaarlijks informatie over alle gemaakte kosten en lasten die verbonden zijn aan de financiële instrumenten en de verleende beleggingsdiensten indien gedurende het jaar diensten zijn verleend aan de desbetreffende cliënt (artikel 68c, derde lid [van het besluit](#)). Op grond van artikel 35a, eerste lid, [onderdeel j](#), zijn de ken-uw-client bepalingen van toepassing binnen het Nationaal regime. Beleggingsondernemingen die beleggingsadvies verlenen dienen informatie in te winnen bij de cliënt over diens financiële positie, kennis, ervaring, beleggingsdoelstellingen en risicobereidheid van de cliënt op beleggingsgebied (artikel 4:23, eerste lid, [Wft van de wet](#)). [Op grond van artikel 80.0a van het BGfo-besluit](#) dient de beleggingsonderneming bij het verlenen van beleggingsadvies een geschiktheidstoets uit te voeren. De regels met betrekking tot de geschiktheidstoets en de daarbij behorende rapportageverplichtingen zijn opgenomen in de artikelen 54 en 55 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen.

Op grond van artikel 35a, eerste lid, [onderdeel k](#), zijn de artikelen 81 en 82, eerste lid, van het besluit van toepassing. Dit betekent dat de regels inzake coldcalling en colportage ook voor beleggingsondernemingen ~~gelden~~ als bedoeld in artikel 11 ~~gelden~~.

Op grond van artikel 35a, eerste lid, [onderdeel l](#), dienen beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 een passendheidstoets uit te voeren. Dit betekent dat zij moeten beoordelen of de dienst en het financieel instrument passend zijn voor de desbetreffende cliënt. De beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 dienen dan op grond van artikel 56 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 vast te stellen of de cliënt beschikt over voldoende kennis en ervaring om te begrijpen welke risico's aan het betrokken recht van deelneming en de betreffende beleggingsdienst verbonden zijn. [In artikel 56 is](#) tevens voorgeschreven welke informatie over de passendheidstoets dient te worden bijgehouden. Op grond van artikel 4:24, vijfde lid, van de [Wft-wet](#) geldt een uitzondering op de passendheidstoets. De beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 hoeven bij het ontvangen en doorgeven van orders geen informatie in te winnen en de passendheidstoets van artikel 4:24, eerste lid, van de [Wft-wet](#) niet uit te voeren indien aan de voorwaarden van artikel 4:24, vijfde lid, van de [Wft-wet](#), artikel 80d van het [BGfo-besluit](#) en artikel 57 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen wordt voldaan [en er dus sprake is van het verlenen van de beleggingsdienst met betrekking tot een niet-complex instrument als bedoeld in artikel 57 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen](#).

Beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 dienen op grond van artikel 4:88 van de [Wft-wet](#) een adequaat beleid te voeren ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten tussen haar en haar cliënten en tussen haar cliënten onderling (artikel 35a, eerste en tweede lid, [onderdeel m](#)). Ingeval een belangenconflict onvermijdelijk blijkt te zijn, zorgt de persoon als bedoeld in artikel 11 ervoor dat haar cliënten op billijke wijze worden behandeld. In dat geval worden de cliënten op de hoogte gesteld van het belangenconflict via een duurzame drager. Op grond van de verstrekte informatie dient

Commented [AFM19]: De AFM vraagt zich af of dit wel juist is. Artikel 80.0a ziet op het verstrekken van de geschiktheidsverklaring bij communicatie op afstand. Artikel 4:23, eerste lid, van de wet geeft aan ten aanzien van welke onderwerpen informatie van de klant ingewonnen dient te worden en dat het advies mede gebaseerd dient te zijn op de ingewonnen informatie. Dit is de geschiktheidstoets. In artikel 54 van de gedelegeerde MIFID II verordening is dit verder uitgewerkt.

Commented [AFM20]: In artikel 55 van de gedelegeerde verordening is uitgewerkt welke informatie ten behoeve van de passendheidstoets moet worden ingewonnen. Een verwijzing naar dat artikel is hier wenselijk.

Commented [AFM21]: Artikel 167b van het besluit en artikelen 33, 34 en 35 van de gedelegeerde verordening ontbreken in de toelichting.

de cliënt in staat te zijn om met kennis van zaken een beslissing te nemen ten aanzien van de beleggingsdiensten in verband waarmee het belangenconflict rijst.

Op grond van het eerste lid, onderdeel n, dienen de personen als bedoeld in artikel 11 te voldoen aan artikel 4:89, eerste en vijfde lid, van de Wftwet. Zij dienen een dossier aan te leggen waarin documenten worden bewaard waaruit blijkt welke rechten, plichten en overige voorwaarden zijn overeengekomen met de cliënt.

Op grond van het eerste lid, onderdeel o, geldt de algemene zorgplicht van artikel 4:90, eerste lid, van de Wft-wet voor personen die beleggingsdiensten verlenen binnen het Nationaal regime. Dit betekent dat de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 zich op een eerlijke, billijke en professionele wijze dienen in te zetten voor de belangen van de cliënt en in het belang van de cliënt moeten handelen. De reikwijdte van de zorgplicht wordt bepaald door de aard van de dienstverlening die door het Nationaal regime wordt gereguleerd. Dit betekent dat de zorgplicht enkel betrekking heeft op het adviseren over rechten van deelneming in beleggingsinstellingen en icbe's en het ontvangen en doorgeven van orders in verband met die deelnemingsrechten van deelneming. De reikwijdte van de zorgplicht wordt ingekaderd door de afspraken die met de cliënt zijn gemaakt en die in de overeenkomst met de cliënt zijn vastgelegd. In deze overeenkomst zijn immers de wederzijdse rechten en verplichtingen van de cliënt en de beleggingsonderneming vastgelegd.

(tweede en derde lid)

De vakbekwaamheidseisen die van toepassing zijn op werknemers van de personen die adviseren over levensverzekeringen of hypothecair krediet en beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet (personen als bedoeld in artikel 11, eerste en tweede lid) verschillen van de vakbekwaamheidseisen die van toepassing zijn op personen die geen vergunning hebben voor het adviseren over levensverzekeringen of hypothecair krediet en uitsluitend beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de Wft-wet met betrekking tot losse rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe (artikel 11, derde lid). Artikel 4:9, tweede lid, van de wet en artikel 6, eerste lid, onderdeel a, van het BGfö-besluit zijn op grond van artikel 35a, derde lid, van overeenkomstige toepassing verklaard op personen die beschikken over een vergunning voor het adviseren over levensverzekeringen of hypothecair krediet en tevens adviseren over rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe. Deze personen dienen hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat een vakbekwame beleggingsdienstverlening aan cliënten voldoende is gewaarborgd. Zij dienen er door middel van hun bedrijfsvoering zorg voor te dragen dat alle medewerkers te allen tijde vakbekwaam en op de hoogte zijn van de laatste actuele ontwikkelingen. Dat betekent dat het bedrijfsvoeringsmodel van de beleggingsonderneming erop moet zijn ingericht dat nieuwe kennis snel en adequaat binnen de onderneming wordt verspreid. Op welke manier dat wordt vormgegeven is aan de beleggingsonderneming. Te denken valt bijvoorbeeld aan een intern kennissysteem waarin actualiteiten worden opgenomen en interne informatiebijeenkomsten of cursussen. Werknemers die cliënten adviseren over deelnemingsrechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe al dan niet in het kader van een levensverzekering of effectenhypotheek -dienen te voldoen aan de eindtermen van bijlage 5 "Eindtermen en toetstermen Module Vermogen" van de Regeling eindtermen en toetstermen examens financiële dienstverlening Wft.

Personen als bedoeld in artikel 11, derde lid, dienen op grond van artikel 35a, tweede lid, te voldoen aan de vakbekwaamheidseisen zoals opgenomen in artikel 5a van het BGfö

Commented [AFM22]: Het heeft de voorkeur van de AFM om deze passage te verwijderen. De zorgplicht kan niet zonder meer ingeperkt worden door een overeenkomst. Daarnaast kan in een overeenkomst zijn opgenomen dat er execution only dienstverlening zal worden verleend, maar wanneer een beleggingsonderneming toch advies geeft zal de zorgplicht ten aanzien van advies van toepassing zijn.

Commented [AFM23]: De AFM kan het verschil ten aanzien van vakbekwaamheid voor beide groepen in deze regeling niet volgen, zoals nader toegelicht in het begeleidend schrijven.

besluit jo. artikelen 2 en 3 van de Regeling vakbekwaamheid werknemers beleggingsondernemingen Wft (zie artikel 35a, tweede lid). Deze vakbekwaamheidseisen komen voort uit MiFID II.

Product	Vergunning	Vakbekwaamheidseisen
1. Vergunning voor het adviseren over levensverzekeringen en hypothecair krediet + adviseren over deelnemingsrechten van deelneming in beleggingsinstellingen of icbe's fondsen in het kader van een levensverzekering of hypothecair krediet.	Artikel 2:75 Wft-van de wet (vergunning adviseren)	Wft diploma Adviseur hypothecair krediet resp. Wft diploma adviseur vermogen
2. Vergunning voor het adviseren over effectenhypotheek/ levensverzekeringen + apart adviseren over deelnemingsrechten van deelneming in beleggingsinstellingen of icbe's fondsen	Artikel 2:75 Wft-van de wet	Wft diploma Adviseur hypothecair krediet /adviseur vermogen
3. Adviseren over deelnemingsrechten van deelneming in beleggingsinstellingen of icbe's fondsen	Artikel 2:96 Wft-van de wet (vergunning voor het verlenen van beleggingsdiensten)	Artikelen 2 en 3 van de Regeling vakbekwaamheid werknemers beleggingsondernemingen Wft

Commented [AFM24]: Dit overzicht kan ten onrechte het idee opwekken dat er drie groepen binnen het nationaal regime bestaan. Voor de duidelijkheid vindt de AFM het wenselijk dat groepen 1 en 2 samen worden gevoegd in dit overzicht, omdat dit één groep is binnen deze regelgeving.

Personen als bedoeld in artikel 11, derde lid, die adviseren over rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe of orders doorgeven en ontvangen met betrekking tot deelnemingsrechten, dienen op grond van artikel 35a, tweede lid, te voldoen aan de provisieregels zoals opgenomen in de artikelen 168a van het [BGfbesluit](#). Voor personen als bedoeld in artikel 11, eerste lid, geldt het provisieverbod van artikel 86c van het [besluit](#) (zie artikel 35a, derde lid). Dit betekent dat deze beleggingsondernemingen geen provisies mogen ontvangen van derden. Tevens dient een dienstverleningsdocument aan de cliënt te worden verstrekt (artikel 86f van het [BGfbesluit](#)).

Commented [AFM25]: Er ontbreekt een toelichting waarom de provisieregels uit MiFID II ten aanzien van research niet van toepassing zijn op personen onder het nationaal regime.

(derde en vierde lid)

Een aantal artikelen die gelden voor financiële dienstverleners zijn van overeenkomstige toepassing verklaard op beleggingsondernemingen, bedoeld in artikel 11, eerste en derde lid. Het gaat om de artikelen 4:11, tweede en derde lid, en 4:15, eerste en tweede lid, van de [Wft-wet](#) en de artikelen 28 en 29 van het [BGfbesluit](#).

Commented [AFM26]: De AFM vraagt zich af of het nodig is dit artikel van toepassing te verklaren nu ook de bepaling over het informeren over afhankelijk of onafhankelijk advies van toepassing is.

In artikel 35a, derde en vierde lid, is artikel 4:11, tweede en derde lid, van de [wet](#) van overeenkomstige toepassing verklaard. De beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 dienen een adequaat beleid te voeren dat een integrale uitoefening van hun bedrijf waarborgt. Artikel 28 van het [BGfbesluit](#) bepaalt dat de betrouwbaarheid van de werknemers buiten twiifel dient te staan en de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 dienen op grond van artikel 29 van het [BGfbesluit](#) incidenten vast te leggen en passende maatregelen te nemen naar aanleiding van een incident. Tevens is artikel 4:15, eerste en tweede lid, van de [Wft-wet](#) van overeenkomstige toepassing verklaard. Dit betekent dat de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 11 over een bedrijfsvoering dienen te beschikken die zodanig is ingericht dat daarmee een beheerste of integrale uitoefening van het bedrijf is gewaarborgd. De inrichting van de bedrijfsvoering moet gericht zijn op integriteit en de zorgvuldige behandeling van de cliënt. De organisatorische eisen die voor financiële dienstverleners gelden op grond van artikel 4:15 van de [wet](#) worden binnen het Nationaal regime voldoende geacht.

Commented [AFM27]: Artikel 4:83, eerste lid, van de wet ontbreekt in deze toelichting.

(vijfde lid)

In het vijfde lid vervallen de onderdelen c en d. Onderdeel c bepaalde dat indien een belangenconflict onvermijdelijk blijkt te zijn een persoon als bedoeld in artikel 11 de cliënt op een billijke wijze dient te behandelen. Dit is geregeld in artikel 4:88, tweede lid, van de [Wft-wet](#). Onderdeel d bepaalde dat een persoon als bedoeld in artikel 11 de gegevens vastlegt die betrekking hebben op de verleende diensten waarbij een belangenconflict is ontstaan. Dit is opgenomen in artikel 35 van de gedelegeerde verordening markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen. In artikel 35a, eerste lid, onderdeel m, zijn artikel 4:88 van de [Wft-wet](#) en artikel 35 van de gedelegeerde verordening [markten voor financiële instrumenten 2014 inzake organisatorische eisen](#) opgenomen zodat deze artikelen op deze manier van toepassing zijn op de personen als bedoeld in artikel 11.

ARTIKEL II

Het streven is de regeling Nationaal regime MiFID II op 1 januari 2019 in werking te laten treden.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,